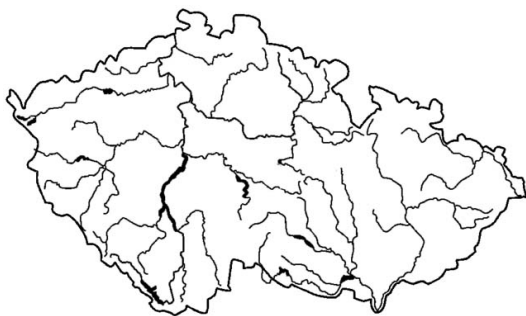
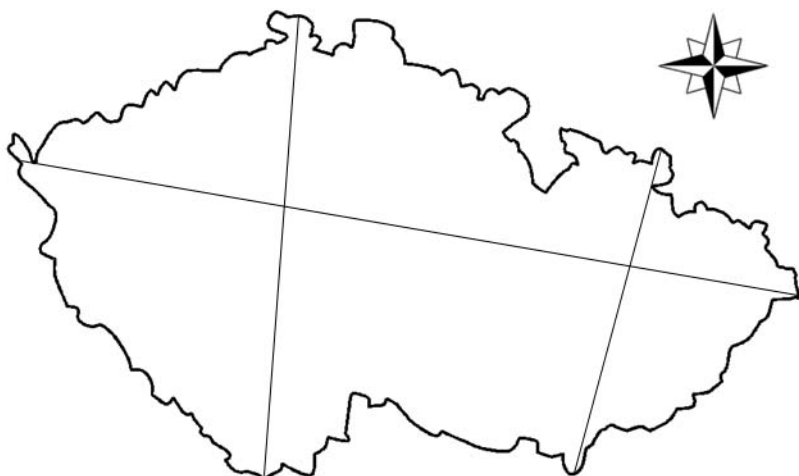

*Putujeme
po České republice*

Základní orientace

1. Vyznač červeně hranici našeho státu a na správná místa zapiš názvy sousedních států.
2. Ke směrové růžici doplň zkratky hlavních a vedlejších světových stran.
3. Pomocí měřítka změř na své příruční mapě vzdálenosti naznačené v našem obrázku. Vypočítej a k jednotlivým čarám připiš, kolik je to ve skutečnosti kilometrů.
4. Na příroční mapě vyhledej města **Praha, Mělník, České Budějovice, Pardubice, Kladno**. Do vět doplň názvy světových stran:

Z Prahy přímo na leží Mělník.

Z Prahy přímo na leží České Budějovice.

Z Prahy přímo na leží Pardubice.

Z Prahy přímo na leží Kladno.

- 5.** Urči, na kterou světovou stranu pojeděš, pomocí měřítka zjistí přímou vzdálenost a poté doplň předložené věty:

**Z Prahy do Hradce Králové pojedu na,
ujedu km. Z Prahy do Mostu pojedu na
....., ujedu km. Z Prahy
do Jihlavy pojedu na, ujedu
km. Z Prahy do Karlových Varů pojedu na
a ujedu km. Z Prahy do Ostravy pojedu na
..... a ujedu km.**

Praha

- 1.** Na příruční mapě změř přímou vzdálenost Prahy od státních hranic. Poté doplň věty:

**Směrem na sever km, na západ km,
na jih km a na východ km. Nejblíže
se táhnou státní hranice na od Prahy.**

- 2.** Podle příruční mapy České republiky odpověz:

Která řeka protéká Prahou?

Která řeka se do ní vlévá na jižním okraji města?

Která řeka se do ní vlévá asi 15 km jižně od Prahy a na kterém břehu do ní ústí?

.....

Je možné projet Prahou výletní lodí?

3. Které z větších českých měst leží Praze nejbližší?

.....

4. Podle plánu Prahy vypiš názvy některých pražských ostrovů. Některé znáš i z televizních příběhů a pohádek.

.....

.....

5. Nejstarší pražské čtvrti jsou **Staré Město, Malá Strana, Hradčany, Nové Město**. Najdi si je v plánu Prahy a napiš, které leží na:

levém břehu Vltavy

pravém břehu Vltavy

6. Ze Starého Města můžeme přejít na Malou Stranu také po nejstarším pražském mostě pojmenovaném po českém králi.

Jmenuje se

7. Rozhodni, co patří a co nepatří do historického jádra Prahy. To, co v historickém jádru nenajdeme, škrtni. Pomůže ti plán Prahy.

Hradčany, Chuchle, Karlův most, Botanická zahrada, Ruzyň, Mánesův most, Petřín, zoologická zahrada, Vyšehrad, Smíchov, Staroměstský orloj, Vysočany, Malá Strana, Týnský chrám, Bílá Hora, Strašnice, Svatovítský chrám.

8. Které dopravní prostředky mohou návštěvníci Prahy použít při poznávání našeho hlavního města?

.....
.....

Okolí Prahy

1. Z Prahy létají letadla do mnoha cizích zemí. Podle příruční mapy se pokus doplnit názvy sousedních států:

Když letadlo letí z Prahy přesně k severu, je po přeletu

našich státních nad územím

Letíme-li z Prahy přímo k jihu, ocitneme se nad územím

..... Poletíme-li z Prahy stále

na východ, budeme po přeletu státních hranic nad územím

..... Jestliže se vydáme letadlem

na západ, dostaneme se nad území

2. V našem náčrtu si obtáhni modře toky vyznačených řek a uvědom si jejich jména. Které řeky protékají těmito městy?

Kolín Kralupy

Beroun Neratovice

Roudnice Mělník

3. Podél krásné řeky s hezkou krajinou pojedíš vlakem
z Prahy přes Beroun do Rakovníka.

Řeka se jmenuje a oknem

vlaku uvidíš hrad

4. Co k sobě patří? Různobarevnými čarami vyznač správné
dvojice.

okolí Berouna

Kladno

Posázaví

Karlštejn

Lidice

černé uhlí

vápenec

kulturní památka

památné místo (1942)

rekreační oblast

Polabí

1. Doplň vyprávění:

Nížina je kraj do metrů nadmořské výšky. Na mapě ji značíme barvou. Nejrozsáhlejší nížina v Čechách je Daří se zde těmto plodinám:

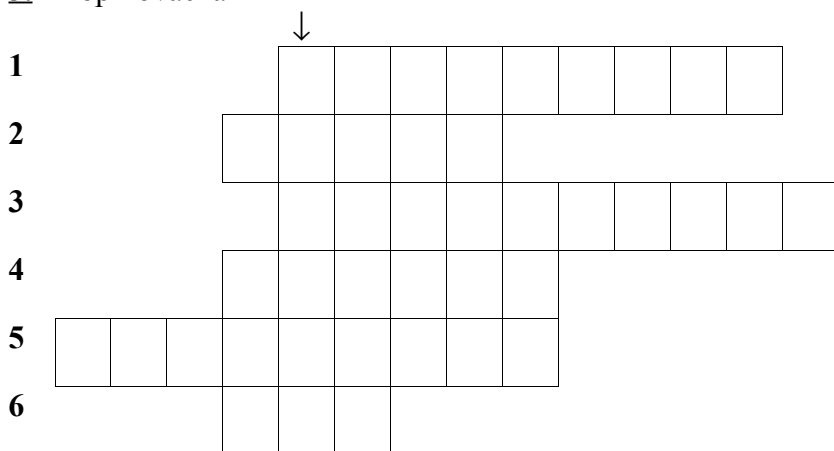
Větší města:

2. Dokážeš doplnit podle mapy toto vyprávění? Nenajdeš-li přesně, odhadni:

Vltava ústí do řeky u města

Soutok je v nadmořské výšce metrů. Labe teče od Mělníka zhruba na Za Štětím se stáčí na Asi 15 kilometrů dále po toku, při ohybu Labe leží město Několik kilometrů od tohoto města se nad rovinu zvedá vrch, který se jmenuje a má nadmořskou výšku metrů.

3. Doplnovačka

- 1 – Lidnaté město v Polabí.
- 2 – Zpívá se o něm v písni, že stojí v rovině.
- 3 – Město u soutoku Labe a Ohře.
- 4 – Zámek u Kutné Hory.
- 5 – Lázně v Polabí.
- 6 – Známy vrch v Polabí.

Tajenka:

4. Město, jehož jméno máš uhodnout, leží v Polabí. V minulosti se zde kutalo stříbro. Má několik vzácných stavebních památek. Zpívá se o něm písnička.

Jmenuje se

5. Co mají společného města Pardubice a Hradec Králové?

.....

Krkonoše

1. Cestujeme autobusem z Prahy do Krkonoš. Mezi následujícími městy jsou i ta, přes která určitě nepojedeme. Vyškrtni je.

Praha – Kladno – Plzeň – České Budějovice – Jičín – Jihlava – Brno – Kutná Hora – Beroun – Vrchlabí – Špindlerův Mlýn

2. Doplň následující vyprávění:

Krkonoše leží na Čech. Probíhá jimi státní hranice s Krkonošský hřbet je asi km dlouhý. Nejvyšší vrchol je, vypíná se metrů nad mořem. Pramení zde velká česká řeka Nejznámější rekreační místa jsou:

Větší města v Podkrkonoší:

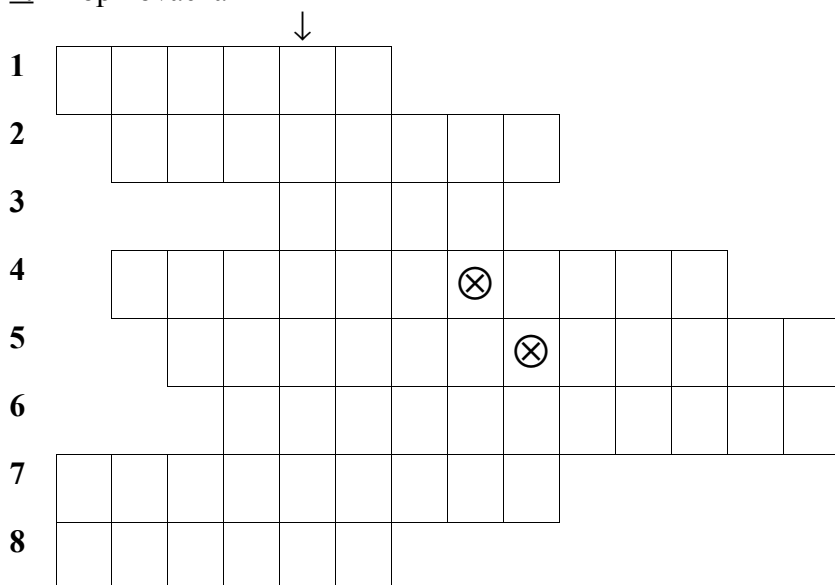
Zima je v Krkonoších, léto

3. Najdi následující výškové body v krkonošském hřbetu, zjisti názvy vrcholů a zapiš si je:

1 602 m 886 m

1 506 m

4. Doplnovačka

- 1 – Nejvyšší hora České republiky.
- 2 – Středisko se skokanskými můstky.
- 3 – Zakrnělá nízká borovice.
- 4 – Hora v Krkonoších..
- 5 – Lázně u Trutnova.
- 6 – Dřevina rostoucí na svazích hor.
- 7 – Hrad vystavěný za vlády Karla IV.
- 8 – Počátek řeky Labe.

Tajenka:

Východní Čechy

1. Nakresli obrys hory a zapiš do náčrtu názvy jejích částí.
Pomůcka: úbočí, úpatí, svah, vrchol.

**Jaroměř
Nové Město
Choceň**

- 1 – Lázně a hraniční přechod u Náchoda.
- 2 – Město 20 km severně od Hradce Králové.
- 3 – Město na řece Úpě.
- 4 – Surovina na výrobu svetrů.
- 5 – Část textilní továrny na výrobu příze.
- 6 – Zámek známý z knihy Boženy Němcové Babička.

Tajenka:

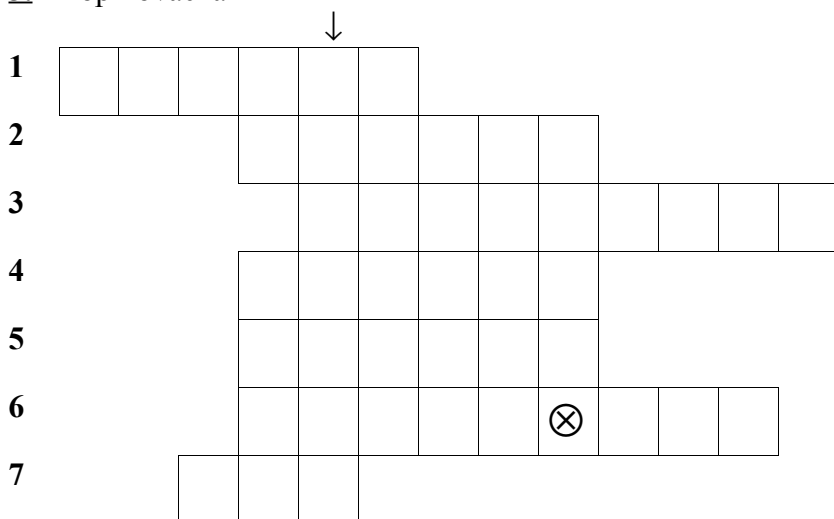
Severní Čechy

- 1.** Najdi na mapě řeku Jizeru. Postupuj proti jejímu toku, až najdeš pramen. Poté doplň vyprávění:

**Řeka Jizera pramení v, u
hory Tam, kde tato hora začíná, je její
....., jejímu svahu říkáme,
temeno hory se nazývá Kraji, který leží
pod Jizerskými horami a kolem řeky Jizery, říkáme povodí
řeky Jizery, nebo jedním slovem Na
kterou světovou stranu Jizera přibližně teče?**

- 2.** Prohlédni si značky měst při Jizeře. Podle počtu obyvatel je
na **1. místě:**
na **2. místě**

3. Doplnovačka

- 1 – Město 20 km severně od Jičína.
- 2 – Řeka pramenící v Jizerských horách.
- 3 – Jméno jeskyně u řeky Jizery.
- 4 – Hora s rozhlednou a vysílačem u Liberce.
- 5 – Zřícenina hradu u Prachovských skal.
- 6 – Chráněná krajinná oblast jižně od Turnova.
- 7 – Místo, kde vzniká sklovina.

Tajenka:

- 4.** Načrtni řeku s přítokem a popiš její jednotlivé části.
Pomůcka: pramen, ústí, soutok, přítok, horní tok, střední tok, dolní tok, levý břeh, pravý břeh.

5. Z pojmů v levém a pravém sloupci utvoř dvojice:

Česká Lípa
Liberec
Doksy

Ještěd
Máchovo jezero
Ploučnice

Severozápadní Čechy

1. Státní hranice na severozápadě České republiky vede po pohoří, které je přes 100 km dlouhé. Vyhledej ho a doplň:

**Toto pohoří se jmenuje Jeho
nejvyšší vrchol je s nadmořskou
výškou metrů. Je o metrů nižší než Sněžka.**

2. Plavíme se po řece Labi od pramene ke státním hranicím. Kterými městy proplujeme?

.....
.....
.....

3. **Bílina, Cidlina, Ohře, Vltava, Metuje, Úpa, Chrudimka, Orlice, Ploučnice, Jizera.** Tyto řeky rozděl podle toho, na kterém břehu ústí do Labe.

pravobřežní přítoky

levobřežní přítoky

4. Vyhledej a napiš, blízko kterých měst leží tyto hrady a zámky:

Ratibořice Karlštejn

Bezděz Kost

Kunětická hora Zákupy

Křivoklát Kačina

Střekov Trosky

5. Co k sobě patří? Spoj různobarevnými čarami.

vápenec

pískovec

štěrkopísek

čedič

Polabí

Berounsko

České středohoří

Prachovské skály

6. **Pardubice, Hradec Králové, Klínovec, Trutnov, Ještěd, Mělník, Sněžka, Praha, Smrk, Velká Deštná.** K těmto místům vyhledej v mapě nadmořské výšky a seřaď je od nejnižšího položeného místa k místu s největší nadmořskou výškou. Poradí ti i tok řeky.

1 2

3 4

5 6

7 8

9 10

Západní Čechy

1. Vše, co si myslíš, že se nachází v západních Čechách, ponech, ostatní škrtni:

hnědé uhlí, černé uhlí, kaolín, minerální prameny, vápenec, pískovec, železná ruda, stříbro, štěrkopísek.

2. Vyškrtej města, v jejichž okolí se nenachází uhlí:

Most, Domažlice, Hradec Králové, Kadaň, Sokolov, Plzeň, Kladno, Cheb, Liberec, Litoměřice, Louny, Karlovy Vary.

3. Podle mapy si vypiš lázeňská města na západě Čech:

.....
.....

4. Kterou řeku uvidíš, pokud navštívíš tato města?

Mladá Boleslav Praha

Česká Lípa Kolín

Jičín Kadaň

Mělník Louny

Sokolov Děčín

Jihozápadní Čechy

1. Co znamenají tyto výrazy?

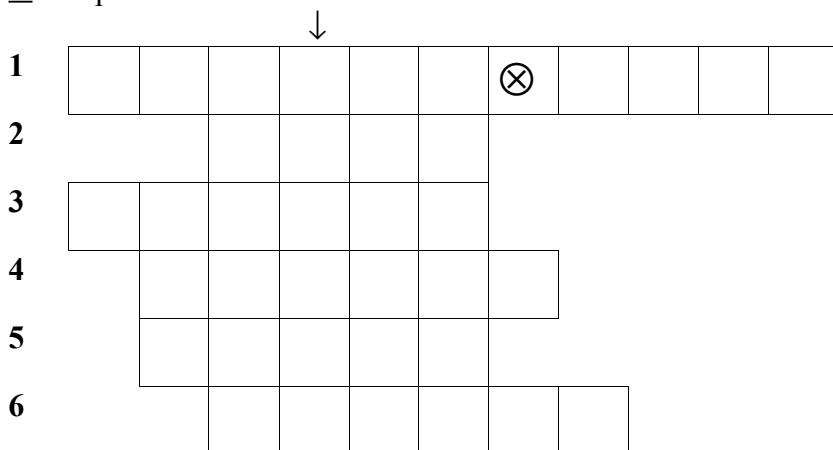
Chodsko

Lipno

Domažlice

Čerchov

2. Doplnovačka

1 – Pohoří na severozápadě České republiky.

2 – Zámek u Jaroměře.

3 – Zřícenina hradu v Českém lese.

4 – Město, u kterého se nachází uhlí.

5 – Území, na kterém se těžilo uhlí.

6 – Bělavá hlína k výrobě porcelánu.

Tajenka:

3. Které chráněné oblasti jsme již poznali?

národní park:

chráněné území:

4. Vyhledej uvedené vrcholy, zapiš jejich nadmořskou výšku:

Černá hora Přimda Dyleň

Čerchov Boubín Plechý

5. Ke každé řece připiš dvě nejlidnatější města, jimiž protéká:

Labe

Vltava

Ohře

Berounka

6. Z dvojice měst zakroužkuj to, které leží ve větší nadmořské výšce. Pomůže ti opět tok řeky, u které leží.

Plzeň – Praha

Kladno – Děčín

Hradec Králové – Kolín

Žatec – Karlovy Vary

Turnov – Mladá Boleslav

Nymburk – Prachatice

Litoměřice – Rokycany

Louny – Děčín

Mělník – Pec pod Sněžkou

Pardubice – Trutnov

7. Porovnej spolu pohoří (vrcholy, poloha, rozloha):

Český les

Krušné hory

Šumava

Jižní Čechy

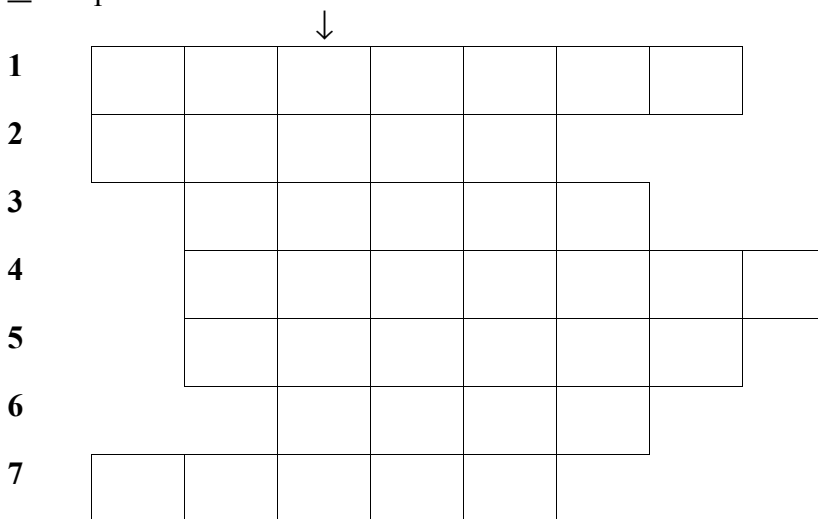
1. Ve které řece by ses mohl vykoupat, přijedeš-li do města:

Český Krumlov **Písek**

Jindřichův Hradec **Tábor**

České Budějovice **Strakonice**

2. Doplnovačka

1 – Pravý přítok Vltavy.

2 – Hora na Šumavě (1378 m n. m.).

3 – Obec s vodní elektrárnou a přehradou.

4 – Město se zámek na Šumavě.

5 – Hrad nad Vltavou.

6 – Hora u Českého Krumlova.

7 – Levý přítok Vltavy.

Tajenka:

3. Co k sobě patří? Utvoř dvojice.

Třeboň	rodiště Jana Žižky
Boubín	město, které založili husité
Tábor	přírodní rezervace
Trocnov	velké rybníky v okolí

4. K městům připiš řeky, které jimi protékají:

Louny Kolín

Mladá Boleslav Beroun

Plzeň Vlašim

5. Změř vzdušnou vzdálenost a přepočítej na kilometry:

Praha – Tábor Praha – Písek

Praha – Vlašim Praha – Orlík

6. Putuj po řece Vltavě od pramene k Mělníku. Vypiš si:

města na středním toku

města na dolním toku

přehrady

hrady a zámky

7. V trojici měst zakroužkuj to, které má nejvíce obyvatel:

Pardubice – Kolín – Kutná Hora

Mladá Boleslav – Liberec – Turnov

Českomoravská vrchovina

1. Na Českomoravské vrchovině pramení řeky, které tečou na různé strany a vlévají se do různých řek. Zapiš je ke správnému povodí:

povodí Vltavy

povodí Dyje

povodí Labe

2. Doplnovačka

↓

1									
2									
3									
4									
5									
6									
7									

1 – Nejvyšší vrchol Českomoravské vrchoviny.

- 2 – Město se zámek jihovýchodně od Pardubic.
- 3 – Město s podnikem ETA (vysavače, mixéry, šlehače).
- 4 – Řeka pramenící na Českomoravské vrchovině.
- 5 – Hornina na výrobu šterku.
- 6 – Nádrž na řece Svratce.
- 7 – Město na řece Blanici.

Tajenka:

3. Jihlava bývala v minulosti královským horním městem, protože se v jejím okolí nacházelo a těžilo stříbro. Které jiné české město ti to připomene a kde leží?

.....

4. Doplň název pohoří, ve kterém leží tyto hory:

Deštná **Čerchov**

Sněžka **Milešovka**

Klínovec **Devět skal**

Plechý **Javořice**

5. Do kterých větších řek se vlévají tyto řeky?

Berounka **Sázava**

Otava **Lužnice**

Jizera **Ohře**

Severní Morava a Slezsko

1. Ponech pouze to, co najdeme v Jeseníkách. Ostatní škrtni:

V Jeseníkách jsou široké vrchy s mohutnými hřbety, horská jezera, rašeliniště, bystriny, skalní města, krasové jeskyně, smrkové lesy, žulové lomy, špičaté štíty a strmá úbočí.

2. Na severní Moravě a ve Slezsku najdeme také lázně. Vypiš si jejich jména:

.....

.....

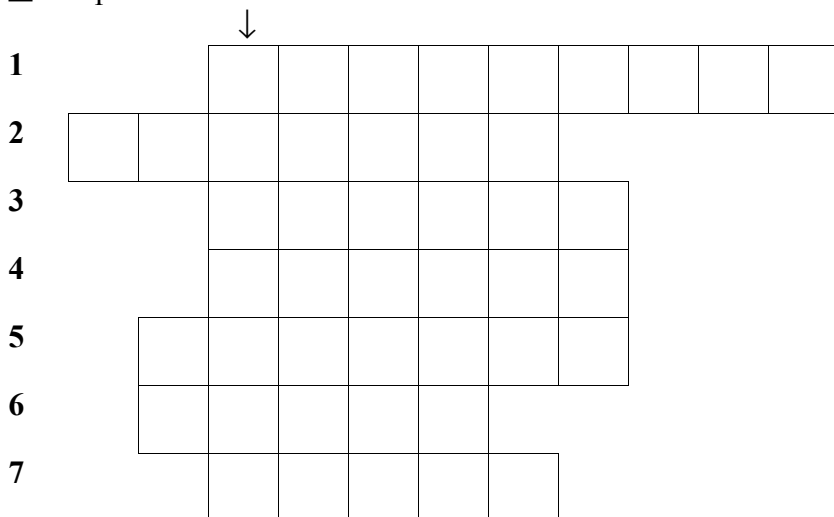
3. Cestujeme vlakem z Prahy do Ostravy. Obě města si vyznač v mapce. Najdi a zakresli si železnici, po které pojedeme. Modře si vyznač řeky, které budeme přejíždět. Poté doplň:

Projedeme městy

Přejedeme řeky

4. Doplnovačka

- 1 – Město severně od Olomouce.
- 2 – Město se zámek v Jeseníkách.
- 3 – Řeka pramenící na Králickém Sněžníku.
- 4 – Hora s nadmořskou výškou 1491 metrů.
- 5 – Město s lázněmi v Jeseníkách.
- 6 – Město s dřevozpracujícím průmyslem.
- 7 – Město na řece Opavě.

Tajenka:

5. Podle mapy urči a doplň jména vrcholů v Beskydech a Jeseníkách:

1 323 m **1 423 m**

1 129 m **1 491 m**

6. Které řeky patří k povodí Odry?

Opavou protéká , Karvinou

Vody odvádí řeka Odra do moře.

7. Změř vzdušné vzdálenosti a vypočítej, jak daleká je cesta:

Praha – Ostrava Lysá hora – Praděd

Praděd – Sněžka Lysá hora – Sněžka

8. Najdi nejvyšší vrcholy pohoří **Jeseníky, Krušné hory, Beskydy, Šumava, Českomoravské vrchovina, Orlické hory. Zapiš jména vrcholů v pořadí od nejvyššího k nejnižšímu spolu s nadmořskou výškou:**

1 2

3 4

5 6

Moravské úvaly

1. Za pomoci příruční mapy doplň vyprávění:

Řeka Morava pramení pod horou

Protéká dvěma nížinami a

..... Její přítoky

..... Nejlidnatějším

**městem při řece Moravě je Další
větší města**

2. Doplnovačka

↓

1									
2									
3									
4									
5									
6									

- 1 – Město jižně od Ostravy.
- 2 – Moravské pohoří.
- 3 – Jeden z přítoků řeky Moravy.
- 4 – Město jihozápadně od Olomouce.
- 5 – Nejdelší moravská řeka.
- 6 – Město při Vsetínské Bečvě.

Tajenka:

**3. Podle mapy změř a spočítej vzdušnou vzdálenost mezi
těmito městy:**

Olomouc – Ostrava Ostrava – Zlín

Olomouc – Zlín Ostrava – Brno

4. Doplň jména řek, které protékají městy:

Vsetín Olomouc

Kroměříž Přerov

Uherské Hradiště Hodonín

Střední Morava

1. Doplň věty:

Brno leží u soutoku dvou řek

Severně od Brna je pohoří

2. Severním směrem od Brna jsou na mapě značky jeskyní a propastí.

Tato oblast se jmenuje

Nejznámější jeskyně

Některými jeskyněmi protéká ponorná řeka

Zřícením jeskynního stropu vznikla

Nejznámější propast se jmenuje

a je hluboká metrů.

3. Seřaď podle počtu obyvatel od největšího k nejmenšímu tato města: **Plzeň, Brno, Hradec Králové, Praha, Liberec,**

Ústí nad Labem.

1

2

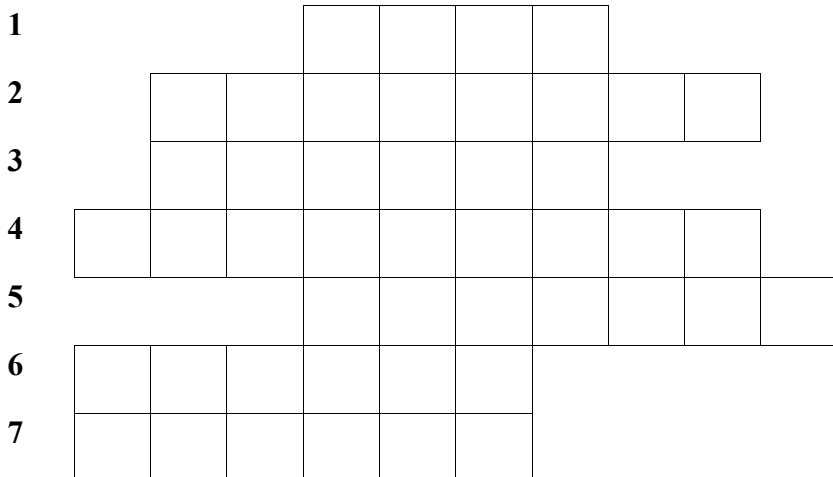
3

4

5

6

4. Doplňovačka

1 – Město, do kterého vede dálnice z Prahy.

2 – Město, u něhož se nachází černé uhlí.

3 – Vodní nádrž na řece Dyji.

4 – Hrad severozápadně od Brna.

5 – Brněnská řeka.

6 – Podzemní řeka.

7 – Propast.

5. Cestujeme vlakem z Prahy do Brna. Kterými městy budeme projíždět?

.....

Pojedeme-li autobusem, je to po dálnici asi km.

Jižní Morava

- 1.** Na jižní Moravě najdeme úrodné nížiny, kterým se zde říká úvaly.

Jmenují se

Na řece Dyji byla vybudována vodní nádrž

Na jihu Moravy najdeme několik hradů i zámků:

.....

a známé lázně

- 2.** V čem se moravské úvaly podobají Polabí?

.....

- 3.** Napiš, co mají společné uvedené oblasti? Ke každé zapiš alespoň jedno město, které v ní leží.

Chodsko

Valašsko

Slovácko

Haná

- 4.** Podle mapy se pokus určit nejvyšší a nejnižší bod České republiky. Připiš k němu nalezenou nadmořskou výšku.

Nejvyšší

Nejnižší

5. Urči město, o které se jedná:

Světově známé lázně

Největší město na řece Moravě

Město mezi rybníky

Město založené husity

Město čtyř řek

Město při soutoku Labe a Vltavy

Bývalé „Horní město“

Město s valašským skanzenem

Největší město na řece Vltavě

Město rozdělené státní hranicí

Největší město na řece Sázavě

Město při soutoku Chrudimky a Labe

Město s nejnižší nadmořskou výškou